

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Vniuersa Theologia Scholastica, Speculatiua, Practica

Ad methodum S. Thomæ, quatuor Tomis comprehensa

Tanner, Adam

Ingolstadii, 1626

II. Quantus & quam conueniens sit prædestinatorum numerus.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-72856](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-72856)

quia si ponatur prædestinatum mori, aut mortuum esse in peccato mortali, necessario fit sensus compositus, ea hypothesis non est possibilis. Illud autem axioma, posito possibili, nullum sequitur impossibile; intelligendum est, si possibile ponatur eo sensu, quo possibile est; seu quod idem est, possibile poni potest re ipsa esse; nisi eo ipso quod ponitur esse, mutetur suppositio, in qua sola dicitur possibile, vt suo loco etiam de diuina scientia & voluntate diximus.

18 Obijcitur tertio. Quicquid Deus potuit potest; sed potuit non prædestinare, quem prædestinauit: Ergo nunc potest non prædestinare; ac proinde prædestinatio non est certa.

Respondetur cum S. Thoma ibidem ad 3. Deum posse quicquid potuit potentia intrinseca, & in sensu diuiso, non composito; ita vt cum præexistente decreto diuinæ voluntatis re ipsa componatur & coniungatur oppositum decretum. Sicut enim Deum velle aliquid creatum est necessarium, non quidem absolute, sed ex suppositione, propter immutabilitatem diuinæ voluntatis, ita etiam impossibile est, vt cum ea suppositione re ipsa coniungatur oppositum decretum. Vnde [non oportet dicere,] inquit Sanctus Thomas, [quod Deus possit non prædestinare, quem prædestinauit, in sensu composito accipiendo, licet absolute considerando, Deus possit prædestinare, vel non prædestinare; sed ex hoc non tollitur prædestinationis certitudo.] Vide quæ hac de re vniuersim diximus supra disputatione secunda quæst. 8. dub. 10. & q. 10. dub. 4. & hic assert. 2.

DVBIVM II.

Quantus; & quam conueniens sit prædestinatorum hominum numerus.

S. Thom. 1. p. q. 23. a. 7.

1 **N**umerus prædestinatorum hominum dupliciter assignari potest; primo absolute, vt V. G. dicamus esse mille myriades prædestinatorum; secundo respectiue seu comparate, idque vel per comparisonem ad Angelos, seu lapsos, seu beatos; vel per comparisonem ad homines reprobos, siue extra statum legis Euangelicæ, siue sub statu legis Euangelicæ viuentes. Priori modo non instituitur quæstio: quia nemo mortalium, saltem vi discursus alicuius ex communibus principijs reuelatis, eo progressus est, vt definitum, eiusmodi prædestinatorum numerum assignare auderet. Quo sensu etiam verissime dicitur ab Ecclesia illud, *DEVS cui soli cognitus est numerus electorum, in superna felicitate locandus, &c.*

2 Posteriori autem sensu, varia reperitur hæc de re Doctorum & Sanctorum sententia; Et primo quidem comparatione cum Angelis facta, Sanctus Thomas hic quæst. 23. artic. 7. tres recitat sententias. Prima est; tot homines saluandos, quot Angeli ceciderunt: quod sentire videntur

illi, qui homines solum post Angelorum peccatum præuisum, & ad eorum ruinam restaurandam prædestinatos existimant. Secunda, tot saluandos, quot Angeli remanserunt; seu quot sunt Angeli beati: quod sentit Anselmus in Elucidario, eandemque Sancto Gregorio tribuit Caictanus eod. art. 7. Tertia, tot saluandos, quot Angeli ceciderunt, & insuper tot, quot fuerunt Angeli creati. Cui nonnihil fauet Augustinus in Enchirid. cap. 29. vbi probabile censet, maiorem numerum futurum esse beatorum hominum, quam sit Angelorum. Quæ tamen omnia, Sanctus Thomas loco citato, pro incerto habet; quando suam hæc de re sententiam his verbis adiungit: *Sed melius dicitur, quod soli Deo est cognitus numerus electorum, in superna felicitate locandus.*

3 Institueno vero comparisonem solum cum hominibus reprobis controuersia est, vtrem saltem inter homines fideles, ac sub statu Euangelij viuentes, plures sint prædestinati, quam reprobi. Ita enim affirmant nonnulli: è quibus Damascenus in quodam Sermonem de defunctis sentit, omnes ferè fideles saluari. Item Siluester in Rosa aurea tract. 2. super Euang. Dominica in Septuagesima, ait, [probabiliter posse defendi, quod maior pars Christianorum habentium fidem rectam, & viuentium sub obedientia S. Romanæ Ecclesiæ saluetur.] Idem docent Franciscus à Christo in 1. sent. d. 41. quæst. vn. concl. 3. Suarez lib. 6. de prædest. cap. 3. num. 6. & alij quidam Theologi. Alij sententiam contrariam defendunt, vt dicemus. Vasquez autem hic disp. 101. de hæc re ita censet: [Ego potius, inquit, hæc omnia iudicio Dei relinquenda esse censeo, quam quicquam temerè definiendum: sicut & illud, Vtrum sit maior numerus hominum prædestinatorum, quam Angelorum, annon: vel eo præsertim, quod huiusmodi controuersie non multum ad edificationem fidelium pertineant.] Nostra vero sententia sequentibus assertionibus declaratur.

4 **A**ssertio I. Est quidem omnino definitus prædestinatorum numerus, qui ex suppositione diuini decreti, augeri aut minui nullo modo potest. Ita cum S. Thoma hic quæst. 23. articulo septimo, habet communis & certa Doctorum sententia; & est expressa sententia Sancti Augustini lib. de corrept. & grat. capite decimo tertio, neque est hæc de re vlla controuersia: & patet ex dictis dub. præced. assertionem tertiam. Cum enim prædestinatorum numerus sit Deo vnde quaque certus, necesse est, ita esse definitum, vt ex hypothesi factæ prædestinationis, augeri aut minui nullo modo possit: cum quo non pugnat, quod minus absolute & in sensu diuiso etiam illi, qui extra eum numerum continentur, saluari possint, vt in simili dictum dub. præced.

5 **O**bjicitur illud Deuteron. 1. versu vndecimo. *Dominus Deus Patrum vestrorum addat ad hunc numerum multa millia.* Ad hoc bene respondet Sanctus Thomas cit. quæst. 23. artic. 7. ad 1. hunc locum intelligendum de illis, qui sunt prænotati seu electi à Deo respectu præsentis iustitiæ. Horum enim numerus & augetur, & minuitur; & non numerus prædestinatorum.

Assertio II. Numerus hominum prædestinatorum optima ratione à Deo definitus est, ex proportionem, quam habent beati ad totum Vniuersum. Ita S. Thomas ibidem ad 2. ex communi Doctorum. Probat & declaratur. Quia ratio quantitatis alicuius partis accipienda est ex proportionem illius partis ad totum; sicut ratio numeri colorum ac stellarum, vel etiam specierum, desumitur ex proportionem eiusmodi partium, quam habent ad bonum totius Vniuersi. Ergo pariter etiam sciendum est, rationem numeri prædestinatorum à Deo esse desumptam ex proportionem, quam hic numerus prædestinatorum habet, ad bonum seu decorem totius Vniuersi.

6 Quod hoc etiam modo inter alia declarari potest. Quia secundum usum & necessitatem vitæ humanæ, tantum, & non minus, conueniebat esse cœli siderum, terræque ac elementorum spatium; ut multis rationibus physicis & mathematicis deduci posset: rursum secundum proportionem ad reliquum totum Vniuersum, tantum & non minus conueniebat esse cœlum Empyreum; denique secundum magnitudinem cœli Empyreici, tantum & non minorem conueniebat esse numerum incolarum. Neque tamen hac ratione excluduntur aliæ rationes eius numeri: verbi gratia, quod ad demonstrandam DEI bonitatem & magnificentiam; item ad renumerandum infinitum valorem meritorum CHRISTI, tantum & non minorem conueniebat esse numerum electorum, &c. Sicut ratio quantitatis alicuius ædificij sumitur tum ex magnificentia & opulencia Domini, cuius est ædificij; tum ex fine & usu; tum ex proportionem, quam habet cum fundo, aut reliquo contentimino ædificio, &c. Interim tamen rationem particularem eius proportionem ac numeri distinctè tum demum agnosceremus, quando & DEI ipsum, & numerum ipsum Beatorum, cum reliquo Vniuerso clarè ac particulatim videbimus.

7 Atque hæc, aut similes aliquæ rationes ab omnibus admitti debent, etiam ipsi, qui prædestinationem factam esse existimant, post præuisionem mediorum, & absque delectu & discretionem gratiæ congruæ pro electis: cum in omni vitæ sententia conuenienter à Deo definitus sit prædestinatorum numerus.

Quamquam neque his, neque alijs rationibus probari posse existimo, numerum eorum, qui conuenienter à Deo prædestinati possent, plane in indiuisibili consistere; ita ut supposito hoc Vniuerso, aut etiam qualibet Dei perfectione, numerus ille non potuerit conuenienter esse, nec maior ullo modo, nec minor: cum etiam in cæteris rebus numerus conueniens earum, secundum rationem indiuiduam, non videatur consistere in indiuisibili; ita ut si Deus voluisset, non potuissent conuenienter esse vel plures, aut pauciores stellæ, aut species rerum, &c. Neque etiam numerus mansionum ex proportionem earundem ad totum ædificij, ita definitus esse solet, ut absolute nec maior, nec minor esse potuerit. Sufficit ergo probari inde conue-

nientiam numeri prædestinatorum, intra certam latitudinem; indiuisibili interim eius determinationem ex diuino arbitratu pendente.

8 Assertio III. Est quidem conuenienti ratione, numerus prædestinatorum hominum incomparabiliter minor, quam reproborum: sed absolute & in se plane ingens, & quasi innumerabilis. Ita Sanctus Thomas citato articulo septimo ad 3. & communis Doctorum, nullo excepto. Patet quoad priorem partem, ex Scriptura, Matthæi septimo, versu decimo tertio. *Intra te per angustam portam: quia lata porta, & spatiosa via est, quæ ducit ad perditionem; & multi sunt qui intrant per eam. Quam angusta porta, & arcta via est, quæ ducit ad vitam, & pauci sunt, qui inueniunt eam.* Matthæi vigesimo, versu decimo sexto. *Multi sunt vocati, pauci vero electi.* Quibus consentit illud Esdræ quarto, capite octauo, versu primo, ubi dicitur: *Hoc seculum fecit Aliysimus, propter multos; futurum autem propter paucos. Dicam autem vocati te similitudinem Esdræ. Quomodo autem interrogabi terram, & dicit tibi: quoniam dabit terram militiam magis, unde fiat ficile; paruum autem puluerem, unde aurum fit: sic & alius presentis seculi. Multi quidem vocati sunt, pauci autem saluabuntur.* Unde etiam electi quasi reliquijs frugum, aut botrorum ex messe aut vindemia relictis comparantur, Romanorum nono, versu vigesimo septimo. *Si fuerit numerus filiorum Israel sicut arena maris, reliquia saluæ sunt.* Et capite undecimo, versu quinto. *Reliquia secundum electionem gratiæ saluæ facta sunt.* Quibus sensu allegorico consonat illud Isai. vigesimo quarto, versu decimo tertio. *Quomodo si pauca oliuæ, quæ remanserunt, excutiantur ex olea; & racem, cum fuerit finita vindemia.* Et capite decimo septimo versu sexto. *Et relinquatur in eo, sicut racemus, & sicut excussio oleæ duarum aut trium oliuarum in summitate rami, sine quatuor, aut quinque in cacuminibus eius fructus eius.* Ad eundem sensum nonnulli intelligunt illud Psal. 16. v. 14. *A paucis de terra diuide eos.* Et Eccli. 7. v. 34. *De negligentia tua purga te cum paucis.*

9 Idem docent Sancti Patres: & patet ex distributione omnium hominum in suas classes: quarum prima, & longe maxima est, ac semper fuit gentilium, qui Deum verum non colunt; secunda Mahumetanorum & Iudæorum; tertia hereticorum; quarta Christianorum; è quibus tres priores vniuersum ac toto genere; quarta maiori ex parte reproba est, ut inferius dicitur. Ratio autem conuenientia, quare Deus voluerit minorem esse numerum prædestinatorum, quam reproborum hominum, cum tamen in omni sententia oppositum facere potuisset, est potissimum duplex. Vna, ut hac ratione beneficium & gratuita benignitas erga prædestinatos magis innotesceret. Altera, quia supposita naturæ corruptione per peccatum originale, id magis consentaneum erat communi rerum ordini; bonum enim quod ita excedit communem statum naturæ, ut ei supposita naturæ corruptione etiam repugnet, inuenitur in paucioribus, ob ingentem difficultatem, passiones, quibus ab incunabilis assueuimus, domandi: de qua

etiam Aristoteles 2. Ethic. cap. 3. ait: *Cunctis una cum hominibus, ab ipsis incunabulis voluptas est nutrita: qua propter arduum est, hunc affectum infirmum uitæ excludere.*

10 Priorem rationem assignat Augustinus libro de corrept. & grat. capite decimo, ubi ait: *Quod pauci in comparatione pereuntium, in suo vero numero liberantur multi, gratia fit, gratis fit, gratia sunt agenda, quia fit; ne quis veluti de suis meritis extollatur, sed omnes obstruatur, & qui gloriatur, in Domino gloriatur.* Et libro vigesimo primo de ciuit. Dei, capite duodecimo. *In severitate ultionis, inquit, multo plures sunt, quam in gratia redimentis, ut sic ostendatur, quid omnibus deberetur. Quod si omnibus redderetur, iustitiam vindicantis iusto nemo reprehenderet. Quia vero tam multi exinde liberantur, est, unde agantur maxime gratia gratuito numeri liberantis.* Nec refert quod prædestinatio facta est ante præuisionem absolutam peccati: quia nihilominus saltem conditionata eius scientia in Deo præcessit, qua proinde, in statuendo prædestinatorum numero, Deus quodammodo dirigebatur: etsi minime interim necessarium sit dicere, plures ex hominibus futuros fuisse prædestinatos, si Adam non peccasset, quam modo sint. Accedit, quod absoluta reprobatio non est facta, nisi post præuisionem peccati, vt quæst. seq. patebit.

11 Vtramque rationem assignat Sanctus Thomas hic quæstione vigesima tertia, articulo septimo, ad 3. ubi cum obiectum fuisset, si à Deo institueretur & præfiniretur numerus saluatorum, futurum, vt plures essent saluandi, quam damnandi; respondet his verbis: [Dicendum, quod bonum proportionatum communi statui naturæ accidit vt in pluribus; & deficit ab hoc bono, vt in paucioribus. Sed bonum quod excedit communem statum naturæ, inuenitur, vt in paucioribus, & deficit ab hoc bono vt in pluribus. Sicut patet quod plures homines sunt, qui habent sufficientem scientiam ad regimen vitæ suæ; pauciores autem, qui hac scientia carent, qui moriones vel stulti dicuntur: sed paucissimi sunt respectu aliorum, qui attingunt ad profundam scientiam intelligibilem rerum. Cum igitur beatitudo æterna, in visione Dei consistens, excedat communem statum naturæ, & præcipue secundum quod est gratia destruita per corruptionem originatis peccati, pauciores sunt, qui saluantur. Et in hoc etiam maxime misericordia Dei apparet, quod aliquos in illam salutem erigit, à quo plurimi deficiunt, secundum communem cursum & inclinationem naturæ.]

12 Ne tamen ex priore illa ratione, prout à Sancto Thoma proposita est, consequens videatur, etiam inter Angelos minorem electorum numerum esse debuisse, supplenda est, modo superius explicato; vt intelligatur de excessu naturæ, cum quadam repugnantia. Ex opposito enim, quia peccatum cum natura Angelorum nullam habet conuenientiam; sed est prorsus contra naturalem eorum inclinationem; ea vero quæ ita contra naturam sunt, in paucioribus accidunt; idcirco minor pars Angelorum cecidit & reprobata est, vt declarauit ipsemet Sanctus Tho-

mas 1. p. quæstione sexagesima tertia, articulo nono ad 3.

13 Posteriores rationem bene etiam expendit. Heruæus in 1. dist. 40. quæstione prima, articulo tertio, ubi cum sibi obieisset hoc argumentum: *Quilibet bonus prouisor, qualis est DEVS, debet intendere bonum, quantum potest, cum paucioribus malis, vel permittendo quantum potest, pauciora mala: sed in uniuerso potest esse bonum, iustitie punientis, cum paucioribus malis, quam sint illa quæ sunt: quia istud bonum potest esse per panam unius Angeli, vel unius hominis, &c.* Respondet his verbis: *Ad maiorem dicendum, quod bonus prouisor debet intendere bonum permittendo pauciora mala, &c. salua conditione, & supposito, quod tot bona eueniant, permittendo pauca, sicut permittendo plura.* Ad minorem dicendum, quod licet bonum iustitie quoad aliud quid potest esse per panam unius, & permittendo unum peccatum solum; tamen permittendo creaturas intellectuales & rationales conditioni nature suæ, natae erant, in quantum ex nihilo, & defectibiles, incidere in plures defectus. Sic autem permittere eas secundum suam conditionem fuit conueniens. Multa etiam bona secuta sunt, quæ non fuissent, si plura mala non fuissent permisa: scilicet multi modi iustitie punientis; & multa patientie Martyrum, & multa fructuosa predicationes Doctorum, & correptiones Prælatorum, & multa talia, &c. Ita Heruæus. Accedit, quod probabile est, absolute loquendo, computando nimirum simul Angelos cum hominibus, maiorem esse numerum prædestinatorum, quam reprobatorum, vt dicitur quæstione septima, dubio quinto.

14 Secunda pars assertionis patet ex Apocalypsis septimo versu nono, ubi post duodecim millia prædestinatorum ex singulis tribubus filiorum Israel recensita, subiungitur: *Post hæc vidi turbam magnam, quam dinumerare nemo poterat ex omnibus gentibus, & tribubus, & populis, & linguis, stantes ante thronum, & in conspectu Agni, amici stolis albis, & palma in manibus eorum.* Item speciatim de Angelis patet, tum quod Apocal. duodecimo versu quarto indicatur, tertiam solummodo partem Angelorum cecidisse: Tum quod Daniel. septimo, versu decimo dicitur, *Millia millium ministrabant ei, & decies milles centena millia assistebant ei,* Et Apocal. nono, versu decimo sexto. *Et numerus equestris exercitus, vicies milles dena millia.* Vbi Græcè legitur myriades myriadum. Quod licet ad malos Angelos spectare videatur, nihilominus etiam hinc à potiori colligitur, quantus sit numerus bonorum: quando boni plures sunt, quam mali, vt dictum. Huc spectat illud CHRISTI, *An putas, quia non possum rogare Patrem meum, & exhibebit mihi modo plus quam duodecim legiones Angelorum?* nimirum tot ex pluribus. Huc spectat illud Baruch tertio, versu vigesimo quarto. *O Israel, quam magna est domus DEI, & ingens locus possessionis eius. Magnus est, & non habet finem; excelsus & immensus.*

15 Vnde etiam sumitur ratio conuenientie à posteriori. Sapientissimus n. rerum omnium Archi-

tectus Deus, qui tam ingens pro beatis extruxit palatium, ingentem utique etiam decreuit esse incolarum & ciuium numerum. Ratio à priori sumitur, ex bonitate & Maiestate Dei. Quia enim ipse est infinita bonitas, eademque infinita sua bonitate tam homines, quam Angelos gratis prædestinavit, non utique in ea sua bonitatis communicatione voluit esse parcus; sed quam maximè benignus. Quia etiam est infinita magnificentia Dominus, decuit numerum ciuium eius, & fidelium, non esse paruum, sed quodammodo immensum; uti reuera est, non solum si Angelos cum hominibus coniungamus; sed etiam si seorsim singulos computemus, ut ex dictis colligitur.

16 **Affertio IV.** Inter ipsos quoque fideles non solum omnes eos, qui fuerunt aut futuri sunt, ab initio veræ Ecclesiæ, vsque ad finem mundi, sed etiam inter Christi fideles, qui fuerunt ab initio Christianæ Ecclesiæ, & futuri sunt deinceps, plures sunt reprobi, quam electi. Ita ex recentioribus docet Caietanus in illud Matth. 25. *Quinque autem ex eis erant fatua, & quinque prudentes, ubi ait ex Christianis etiam illis, qui habent aliqualem curam suæ salutis, & apparent boni, medietatem perire; istumque esse legitimum sensum literalem illius parabolæ, tamen Suarez cit. lib. 6. capit. 3. num. 5. sententiam hanc Caietani valde rigorosam appellet, Idem docet Carolus Regius in Oratore Christiano lib. 9. cap. 15. Probatur primo ex Scriptura. Illa enim, *intrate per angustam portam. &c. & Multi vocati, pauci vero electi. &c.* maximè de fidelibus & Christianis intelliguntur, uti etiam intelligunt glossa, & expositores communiter.*

17 **Secundò idem probatur ex Patribus.** Chrysostomus homil. 40. ad populum ait: *Quos putas esse in hac ciuitate, qui salui fiant? Non possunt inueniri in tot millibus centum, qui saluentur; quin & de his dubito. Quanta enim in iuuenibus malitia? quantus in senibus tepor? Quod utinam non de singulis Christianorum ciuitatibus verè dici posset.* Augustinus 3. cont. Cresconium Gramaticum, c. 66. *Electi, inquit, nunc multi dicuntur, nunc pauci; quia idem ipsi boni verique Christiani, qui per se ipsos multi sunt, in comparatione malorum & falsorum itidem pauci sunt; sicut multa grana, quibus horrea magna complentur, pauca dicimus in comparatione palearum.* Idem habet epist. 48. ad Vincentium. *Omitto quod lib. 13. contra Faustum, capit. 16. circa illud Genes. 22. Sicut stella cæli, & sicut arena maris, sic erit semen tuum; per stellas cæli electos intelligit, & per arenam maris reprobos; significans ea proportione numerum reproborum excedere numerum electorum; qua arena maris excedit stellas cæli; quod ad sensum præcedentis assertiois intelligendum.* Denique Gregorius homil. 19. super Euangelia ait: *Ad fidem multi veniunt, sed ad caeleste regnum pauci perducuntur.* Quod etiam assertit in caput 6. Cant. explicans illud, *Et adolescentularum non est numerus; & in illud psal. 39. Multiplicati sunt super numerum.* Ratio conuenientia sumitur ex dictis assert. præced.

18 **Affertio V.** Qualis nam sit determinatè proportio numeri electorum hominum cum numero Angelorum, seu omnium, seu particularim bonorum, aut malorum; an maior, an minor, an æqualis; iuxta varias hæc de re sententias superius ex S. Thoma relatas, non constat: multò minus constat determinatè, quantus sit absolute numerus electorum, seu hominum, seu Angelorum. Ita S. Thomas hic q. 23. cit. a. 7. cui communiter omnes consentiunt: nisi quod Caietanus ibidem monet, non ideo tamen à S. Thoma tres opinionēs illas reprehendi; *tum quia in materia valde dubia, inquit, & per certitudinem occulta nobis, opinariue locuti sunt auctores. Tum quia auctores opinionum harum illustres, ac etiam sancti videntur fuisse.* Ita Caietanus. Ratio vero assertiois sumitur, tum ex citata Ecclesiæ collecta, *Deus cui soli cognitus est numerus electorum. &c.* Tum quia nec ex Scriptura, aut traditione vllum inuenire est principium, ex quo certa eiusmodi propositio, seu numerus certo & determinatè nobis innotescat. Illud solum notandum, à Dionysio Carthusiano in c. 14. S. Dionysij de cælesti hierarchia, referri ex reuelationibus B. Brigittæ; adeo plures esse Angelos beatos, quam homines, ut vniciuique decem possint in custodiam designari. Quod si non tantum de hominibus simul & eodem tempore viuentibus, sed omnibus absolute intelligatur, consequenter dicendum erit, aut ex hominibus non tantam ruinam Angelorum reparandam; aut certe locum Apocal. 12. vers. 4. de dracone trahente secum tertiam partem stellarum, non loqui de tertia parte Angelorum lapsa, ut bene etiam notarunt Molina 1. p. quæstio. 50. artic. 3. d. 2. & Vasquez 1. p. tom. 2. disp. 180. cap. 1.

19 Ex quibus etiam facile satis fit illi quæstioni, cur inter homines Deus maiorem, seu absolute, seu comparatiue respectu reproborum, numerum electorum non designari. Designauit enim tantum, quantus conueniebat, iuxta regulas suæ sapientiæ: tamen interim quocumque numero etiã centuplo maiori posito, poterit utique; tanto altero maiore facere; idque in infinitum Synkategorematicè: ita ut nusquam sibi numerus posset, quin semper ulterius quæstioni locus esset, cur non maiorem constituerit numerum; nisi adductis eiusmodi rationibus sobria mens semel acquiescat.

D V B I V M III.

Vtrum Prædestinatio sit in nostra potestate; aut saltem cum libertate arbitrij nostri consentiens.

Ad S. Thomas 1. p. q. 23. a. 6.

1 **P**Rædestinationem diuinam cum libertate arbitrij nostri consentire, de fide est; quando passim ex Scripturis constat, nõ obstante diuina prædestinatione, liberam esse creatã voluntatè, etiam in rebus ad salutem pertinentibus, ut contra

veteres